EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.4.8.
COM(2021) 157 final

2021/0083 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről a Katari Állam, másrészről az Európai Unió és tagállamai közötti légi közlekedési megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A Katari Állam (a továbbiakban: Katar) és az Európai Unió közötti légiközlekedési megállapodást a Bizottság a Tanácstól 2016. június 7-én kapott felhatalmazás alapján tárgyalta meg.

Az Unió és Katar közötti légi járatok üzemeltetése jelenleg az egyes tagállamok és Katar közötti kétoldalú megállapodások alapján történik, amennyiben van ilyen megállapodás.

Az Unió légi közlekedési külpolitikájának részét képezi, hogy átfogó légi közlekedési megállapodások jöjjenek létre olyan esetekben, amikor bizonyított, hogy ezek a megállapodások hozzáadott értéket képviselnek és gazdasági előnyökkel járnak. A megállapodás célkitűzései a következők:

- tisztességes piaci verseny, megkülönböztetésmentesség, átláthatóság és egyenlő feltételek biztosítása a gazdasági szereplők számára;

- fokozatos piacnyitás az útvonalakhoz és a kapacitáshoz való hozzáférés tekintetében;

- az összeköttetés javítása, ezáltal előnyök biztosítása a fogyasztók és a gazdaság számára.

• Háttér-információk

A tárgyalási irányelvek általános célkitűzése egy, a piac fokozatos és kölcsönös megnyitását, a szabályozási együttműködés és konvergencia fokozását, valamint a tisztességes piaci versenyt és a megkülönböztetésmentességet biztosító átfogó légiközlekedési megállapodás megtárgyalása volt.

2019. március 4-én a két fél a tárgyalási irányelvekkel összhangban parafálta a Katarral kötendő megállapodás tervezetét.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

Az uniós légi közlekedési megállapodások megkötése a légi közlekedéssel kapcsolatos uniós külpolitika fejlesztésének kulcsfontosságú eleme, amint az „Az Európai Unió légi közlekedéssel kapcsolatos külpolitikája – a jövőbeli kihívások kezelése” című (COM (2012) 556 final) bizottsági közleményben és az „Európai légi közlekedési stratégia” című COM (2015) 598 final bizottsági közleményben is szerepel: Katar az egyik leggyorsabban növekvő, EU-n kívüli piac, ahol az utasforgalom több mint 6 millióra (2019-as Eurostat-adat) nőtt. A Katarral kötött kétoldalú légiközlekedési megállapodások révén szinte valamennyi tagállam már most is teljes piacra jutási lehetőséget biztosít. Ezekből a megállapodásokból azonban hiányoznak a liberalizált piacokon előforduló visszaélések elkerülésére szolgáló alapvető elemek, vagyis a tisztességes versennyel, az átláthatósággal vagy a szociális ügyekkel kapcsolatos rendelkezések.

- **Összhang a javaslat által érintett területen meglévő rendelkezésekkel**

A tagállamok és Katar között hatályban lévő kétoldalú légiközlekedési megállapodások vonatkozó rendelkezéseivel szemben a megállapodás rendelkezései lesznek irányadóak. Az ilyen kétoldalú megállapodásokból eredő és a megállapodás hatálya alá nem tartozó hatályos forgalmi jogok azonban továbbra is gyakorolhatók, feltéve hogy a tagállamok és a valamely tagállamban illetőséggel rendelkező személyek között nem alkalmaznak megkülönböztetést.

A légi közlekedés területén zajló verseny védelméről szóló (EU) 2019/712 rendelet előírja, hogy az annak alapján elfogadott intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk a nemzetközi kötelezettségeket, beleértve e megállapodás rendelkezéseit is.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 100. cikkének (2) bekezdése, összefüggésben 218. cikkének (5) bekezdésével.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A megállapodás rendelkezései az egyes tagállamok által kötött, hatályban lévő megállapodások vonatkozó rendelkezéseinek helyébe lépnek. A megállapodás egyenlő és egységes piacra jutási feltételeket teremt egyidejűleg valamennyi európai uniós légi fuvarozó számára, továbbá az Európai Unió és Katar közötti szabályozási együttműködésre és konvergenciára vonatkozó új rendelkezéseket vezet be a légi járatok biztonságos, zavartalan és hatékony üzemeltetése szempontjából alapvető fontosságú területeken. Ezeket az intézkedéseket csak uniós szinten lehet megvalósítani.

A javaslat célkitűzései uniós fellépéssel valósíthatók meg jobban, a következők miatt:

A megállapodás lehetővé teszi, hogy mind a 27 tagállamra egyszerre terjesszék ki hatályát, mert ugyanazon szabályokat alkalmazza megkülönböztetés nélkül, és mert illetőségre való tekintet nélkül valamennyi uniós légi fuvarozó számára előnyös. A támogatásokkal, a versenyellenes gyakorlatokkal és az átláthatósággal kapcsolatos átfogó rendelkezéseket, valamint az azok érvényesítésére szolgáló szilárd mechanizmusokat foglalja magában, és ezáltal hozzájárul az EU és Katar közötti, valamint az EU és más, például ázsiai célpontok közötti, Katar érintésével működtetett légi járatok közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez.

A megállapodás továbbá valamennyi uniós légi fuvarozó számára biztosítja az olyan kereskedelmi lehetőségekhez való hozzáférést, mint a földi kiszolgálással, a járatmegosztással, az intermodalitással, az árak szabad meghatározásának lehetőségével kapcsolatos lehetőségek, és megszünteti azt a követelményt, hogy az uniós légi fuvarozóknak helyi szponzorral kell együttműködniük, amennyiben helyi irodákat kívánnak létrehozni Katarban. A megállapodás szociális kérdésekre vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz az EU nemzetközi kereskedelmi megállapodásaiba foglalt rendelkezésekkel összhangban, kötelezve a Feleket arra, hogy nemzetközi kötelezettségeiknek megfelelően – különösen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) keretében – továbbfejlesszék a szociális és munkaügyi intézkedéseket.

Egy átmeneti időszakot követően a légi fuvarozók szabadon üzemeltethetnek személy- és teherszállítási szolgáltatásokat az Európai Unió bármely pontjáról Katarba, a megállapodás egységes szabályozási keretén belül; ez a lehetőség ma még nem áll fenn. A légi fuvarozók bizonyos földrajzi és gyakorisági korlátozások mellett egyes célpontokon túl is működtethetnek kizárólag árufuvarozási szolgáltatásokat.

Az Unió és Katar között a piaci hozzáférés tekintetében fennálló korlátozások fokozatos megszüntetése nemcsak új belépőket vonzana a piacra, illetve szolgáltatási lehetőségeket teremtene a nem kellően kiszolgált repülőterek esetében, hanem előmozdítaná az uniós légi fuvarozók közötti konszolidációt is.

- **Arányosság**

A megállapodás végrehajtására vonatkozó kérdések megvitatására vegyes bizottságot hoznak létre. A vegyes bizottság ösztönözni fogja a szakértői szintű eszmecseréket, és mérlegeli a megállapodás továbbfejlesztésének lehetséges területeit. A vegyes bizottság a Bizottság és a tagállamok képviselőiből, valamint Katar képviselőiből áll.

A tagállamok ezenkívül továbbra is ellátják az általuk a nemzetközi légi közlekedés terén hagyományosan végzett igazgatási feladatokat, azonban egységesen alkalmazott közös szabályok szerint.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Nemzetközi megállapodás

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Konzultációk az érdekelt felekkel**

Az EUMSZ 218. cikkének (4) bekezdésével összhangban a Bizottság a tárgyalásokat egy különbizottsággal egyeztetve folytatta le. A tárgyalások során a Bizottság a légiközlekedési értéklánc érdekelt feleivel és a szociális partnerekkel – többek között a szakszervezetekkel – is konzultált.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

Tárgytalan.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgytalan.

- **Alapjogok**

Tárgytalan.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

- **A javasolt megállapodás összefoglalása**

A megállapodás a főbb elveket tartalmazó törzsszövegből és két mellékletből áll: az I. melléklet az átmeneti rendelkezésekről szól, a II. melléklet pedig a kizárólag árufuvarozásra szolgáló járatok tekintetében az ötödik szabadságjog földrajzi alkalmazásáról.

2021. január 1-je óta az uniós jog többé nem alkalmazandó az Egyesült Királyságra. Ezért Katarral egyetértésben a parafált szövegben az Egyesült Királyságra vonatkozó valamennyi hivatkozást törölték, és egy egységes területi záradékot illesztettek be a szövegbe.

2021/0083 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről a Katari Állam, másrészről az Európai Unió és tagállamai közötti légiközlekedési megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 100. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (5) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) 2016. június 7-én a Tanács felhatalmazta a Bizottságot arra, hogy tárgyalásokat kezdjen a Katari Állammal az egyrészről a Katari Állam, másrészről az Európai Unió és tagállamai közötti légiközlekedési megállapodásról (a továbbiakban: a megállapodás). A tárgyalások 2019. március 4-én a megállapodás parafálásával sikeresen lezárultak.

(2) A megállapodást – feltételezve annak későbbi megkötését – az Unió nevében alá kell írni.

(3) A megállapodást ideiglenesen alkalmazni kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács jóváhagyja az egyrészről a Katari Állam, másrészről az Európai Unió és tagállamai közötti légiközlekedési megállapodás Unió nevében történő aláírását, feltételezve az említett megállapodás megkötését.

A megállapodás szövegét csatolták e határozathoz.

2. cikk

A Tanács Főtitkársága – a megállapodás megkötésére figyelemmel – teljes mértékben felhatalmazza a megállapodás tárgyalója által megjelölt személyt vagy személyeket a megállapodás aláírására.

3. cikk

A megállapodást annak hatálybalépéséig az Unió a megállapodás 29. cikkének (3) bekezdésével összhangban ideiglenesen alkalmazza.

4. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök